

صنایع دستی با خون و گوشت مردم اصفهان عجین است

نویسنده: روابط عمومی 1398-03-21 - 11:27 صبح مشاهده: 120 بار

یک دکترای پژوهش هنر معتقد است صنایع دستی با خون و گوشت مردم اصفهان عجین است و در تمام زندگی و کسب و کار آنها حضور دارد.

از میان 450 صنعت دستی کشور حدود 300 مورد در اصفهان وجود دارد؛ همین جمله کافی است تا به اهمیت شهری که در آن زندگی می‌کنیم پی ببریم، اما آیا به عنوان یک اصفهانی دین خود را به این میراث بشری ادا کرده‌ایم؟

روز جهانی صنایع دستی بهانه‌ای برای برگزاری نشست تخصصی «صنایع دستی در گرمابه‌های ایرانی» بود و چه مکانی بهتر از گرمابه علیقلی آقا در محله تاریخی و اصیل علیقلی آقای اصفهان تا میزبان این نشست در شهر جهانی صنایع دستی باشد.

استفاده از هنرهای سنتی در تزئینات گرمابه‌ها و به‌کارگیری محصولات صنایع دستی در این فضاهای سنتی موضوع این نشست تخصصی بود که به همت موزه گرمابه علیقلی آقا سازمان فرهنگی اجتماعی ورزشی شهرداری اصفهان برگزار شد.

فرزانه سلیمانی نسیانی دکترای پژوهش هنر و مدیر هنرمندسرای هورشید سخنان خود در این نشست را با ابراز حسرت از تغییر کاربری گرمابه علیقلی آقا به موزه و ابراز امیدواری برای تبدیل دوباره آن به یک گرمابه فعال آغاز کرد.

او با بیان اینکه صنایع دستی با خون و گوشت مردم اصفهان عجین است و در تمام زندگی و کسب و کار آنها حضور دارد، افزود: صنایع دستی و هنرهای سنتی دو مقوله جداگانه هستند و تفاوت‌هایی جدی دارند. هنرهای سنتی بار هنری بیشتری دارند در حالی که صنایع دستی، پیوند هنر و صنعت است.

این کارآفرین صنایع دستی ادامه داد: از میان 450 صنعت دستی کشور حدود 300 مورد در اصفهان وجود دارد، اما متأسفانه هیچ نقشه و برنامه‌ای برای رشد، احیا، ترویج و توسعه این هنر جهانی نداریم.

سلیمانی گفت: معماری و لوازم و ادوات استحکام گرمابه ایرانی، میراث ملموس و تمام روایت‌های اجتماعی و فرهنگی که در دل گرمابه‌ها وجود داشته است، میراث ناملموس این مکان‌ها محسوب می‌شود.

در ادامه، منصور حافظ پرست کارشناس صنایع دستی درباره صنایع دستی کاربردی در گرمابه ایرانی اظهار داشت: اصفهان در دو زمان مختلف (سلجوقیان به مرکزیت میدان عتیق و صفویان به مرکزیت میدان نقش‌جهان) پایتخت ایران بوده است.

او افزود: میدان نقش‌جهان مرکز سیاست، مذهب و اقتصاد و اصفهان شهری محله‌محور بوده است که محلات جلفا، بیدآباد، دردشت، شهبان، طوقچی، حاج آقا شجاع و غیره نمونه‌هایی از آنهاست که در دل هرکدام مسجد، حمام و زورخانه وجود داشت.

این کارشناس صنایع دستی با اشاره به ویژگی‌های خاص محله علیقلی آقا ادامه داد: بازارچه‌های این محله بازار اصلی شهر را پشتیبانی می‌کرده است.

او با بیان اینکه گرمابه‌های شهر اصفهان شامل حمام‌های اختصاصی شاهان و شاهزادگان و حمام‌های عمومی است، تصریح کرد: معماری گرمابه علیقلی آقا به شکلی است که زنان و مردان به صورت همزمان و بدون اینکه هیچ‌گونه تلاقی بین ورود و خروج آنها وجود داشته باشد، می‌توانستند از آن استفاده کنند و به همین دلیل منحصریفرده است.

وی بیان داشت: صنایع دستی موجود در حمام‌ها در دوران قاجار، پهلوی اول و حتی تا زمان پهلوی دوم نیز مورد استفاده قرار می‌گرفت. در کل صنایع دستی نقش پررنگی در زندگی مردم داشت و بیشتر وسایل آشیزخانه‌ها دست‌ساز بود.

او اظهار داشت: سهم هر ایرانی از آب در اواخر دوره قاجار سهم قابل‌توجهی بوده است و اکنون این سهم بسیار اندک است، در حالی که متأسفانه در مصرف آب بسیار اسراف می‌کنیم. در گذشته به جز خزانه، حوضچه‌هایی در حمام‌ها وجود داشته و از نیم‌تاس برای استفاده از آب بهره می‌بردند و هر میزان نیاز داشتند مصرف می‌کردند.

